

Kapitola 1: PRAVOPIS

ÚVOD

V didaktickém testu jsou zpravidla na pravopis orientovány **4 z 28 úloh**. Dle stanovených okruhů pro tebe nemá být problém pravopis lexikální ani základy pravopisu morfologického a syntaktického. „Proboha, co to je?“ říkáš si možná. Odborných pojmenování se nelekej. Lexikální pravopis se týká zápisu slov bez ohledu na jejich tvar. Patří sem oblíbená **vyjmenovaná slova** a slova s nimi příbuzná (ta nás čekají ve druhé kapitole) či psaní **bě/bje, vě/vje, mě/mně** a **hlásek zdvojených** vlivem stavby slova (*rozzářená, slunný, poobědvat*). Hodí se zvládnout také základy psaní velkých písmen a psaní předpon *s-/z-/vz-* a předložek *s/z* (úlohy na tyto jevy se ale u 5. ročníku neobjevují, zatímco úlohy na jevy předchozí vždy). Morfologický pravopis se týká tvarů slov, v tvém případě **koncovek podstatných a přídavných jmen**; pokud nevíš *i/y*, stačí si pravopis zdůvodnit rodem a vzorem jmen (tvarosloví zopakujeme ve třetí kapitole). A co se týče pravopisu syntaktického, tebe se týkají zvláště jednodušší případy **shody přísudku s podmětem** (tyto větné členy potkáme v kapitole čtvrté). Jak vidíš, jednotlivé okruhy látky spolu souvisejí; v jazyce spolu totiž nějak souvisí téměř vše a já myslím, že právě to je na něm nejkrásnější.

V první kapitole ti představím **otevřené úlohy**, jejich vlastnosti a bodování, ale teď už se především pusť do práce! **Ve Správných řešeních najdeš komentáře! Čti je!** Navíc ti budu dělat společnost v chytrých rámečcích. 😊

TEXT PRO ÚLOHU 1

Během časných ra*ích hodin jsme se procházeli po městském trhu a přičichávali k vo*ým svícím doveze*ým z nedaleké svíčkárny.

1 Které pořadí n/nn doplníš do neúplných výrazů (*), aby byl celý text napsán pravopisně správně?

- A) n – nn – n
- B) nn – nn – n
- C) nn – n – nn
- D) nn – nn – nn

2 Rozhodni o každém z následujících větných celků, zda je napsán pravopisně správně (A), nebo ne (N).

		A	N
2.1	Ze všech živočichů jsou na tmě a vlhkost zvyklí například mnozí jeskynní živočichové.	☐	☐
2.2	Slyšeli jsme jejich podrážděné rozhovory, zřejmě se u nich objevily nějaké další problémy.	☐	☐
2.3	O záchraně členů vědecké výpravy se prý jejich manželky dozvěděly už ze včerejších novin.	☐	☐
2.4	Všichni vodáci ještě nestačili na svých lodích dorazit, ale mě se podařilo najít kotviště včas a s Ludkem jsme rozbalili stan.	☐	☐